

زندہ شدن مردگان

از نظر قرآن و علم امروز

لا بد بطاعت دارد که سابقاً از نظر عقل و علوم طبیعی، و تجربیات امروزه روشن نمودیم که زندہ شدن مردگان امری ممکن و قابل پذیرش و وقوع است. اکنون میخواهیم این موضوع را از نظر قرآن کریم و استدلالهای این کتاب آسمانی بررسی و ملاحظه کنیم تا گفته نشاند منظور ما از اینکه سه نظر فوق الذکر را بر استدلالهای قرآن مجید مقدم داشتیم این بود که اثبات این مسئله صرفاً منطقی بیک کتاب مذهب نیست بلکه از جنبه های گوناگونی میتوانیم آنرا اثبات کنیم علاوه همانطور که بعداً ملاحظه خواهیم نمود بنیای قرآن در اثبات این مطلب نیز همان راههای عقلی و طبیعی است.

قرآن و معاد جسمانی

قرآن مجید در بسیاری از سوره ها راجع به جهان حسانی دیگر بحث نموده و با تاکید و بافتاری مخصوص آنرا یک موضوع صد در صد مسلم شمرده بطوریکه گفته شده است در حدود ۸۷ مورد قرآن کریم این موضوع را گوشزد نموده است.

چونیکه هست در پاره ای از این موارد باختصار برگزار شده فقط آنرا بعنوان یک اصل مسلم معرفی نموده و دلیلی بر اثبات آن نمیآورد ولی در موارد دیگر با استدلال بر آن پرداخته و امکان آنرا با دلیلهای مخصوصی روشن میسازد؛ شاید در بعضی فتنه آن استدلال را در چهار موضوع ذیل میتوان خلاصه کرد:

- ۱ - توبه دادن به «نساء اولی» یعنی آفرینش کنونی.
- ۲ - توبه دادن بر زمین گیاهان و نباتات.
- ۳ - از راه علم و قدرت خداوند
- ۴ - راههای عملی (یعنی ذکر مواردی که مردگان زندہ شده اند)

۱ - نساء اولی

در حدود شش مورد در قرآن کریم از راه آفرینش کنونی بر معاد جسمانی استدلال

شده است که در اینجا بطور خلاصه آنها را بترتیب سوره‌ها یاد می‌کنیم :

۱ - در سوره مریم میفرماید: «اولاً یذکر الانسان انا خلقناه من قبل ولم یکن شیئاً»
۶۷- یعنی آری آن انسانی (که درباره زنده شدن پس از مرگ در شک و تردید است) بیاد نیآورد
که قبلاً چیزی نبود و ما او را آفریدیم !

۲ - در سوره حج آیه ۵ کبیت ساختمان آدمی را بیان نموده و توضیح میدهد که
پدایش کنونی او از کجا شروع شده ، پس از طی یک سلسله مراحل یکجا خانه پیدامیکند
و نتیجه میگردد پدایش انسان بعدی هم عیناً از همان جای اولی است و اگر بنا باشد وجود
دومی مصلح و غیر ممکن باشد باید وجود اولی او نیز تحتی پیدا نکرده و ممکن نباشد.
بطور کلی مراحلی که انسان در سیر تکاملی خود میباید بگذرد این است :

نخستین نقطه‌ای که انسان از آنجا شروع به پیشروی راه پر پیچ و خم تکامل نموده است
همین خاکه است که با نهایت بی‌اعتنائی او را پامال میکنیم ، وطنی کشفیات امروز تمام
عناصریکه در خاک موجود است در بدن انسان نیز یافت میشود . و نقطه انتهائی این مسافرت
طولانی آنجائی است که سرمایه عقل و جسم‌الهر را که نسبت این سفر بوده از دست داده و یکلی
و اما نه شده و از اینجهان رخت برمی بندد .

درین این عوالم و دنیاها ، مراحل پیچیده‌ای است که علمای و گویاه‌شناسی و درجین
شناسی تا اندازه‌ای پرده آرزوی آنها برداشته و روشن نموده است .

قرآن کریم در این آیه علاوه بر میده و منها به پنج مرحله از مراحل بین آن دوا اشاره
نموده است !

۱ - نطفه ۲ - خون بسته ۳ - ماده‌ای بصورت گوشت جویده شده ۴ - طفل نوزاد
۵ - جوان نیرومند .

نتیجه این شد که انسان از سرحد خاک که شروع به حرکت نموده تا بهر ذرات رسیده
است ، حالا اگر روزی از اینراه که آمده دوباره برگشت و خاک شد آیا مانعی دارد که
باز شروع برشد و تکامل نموده (در یک مدت کوتاه یا طولانی) تا به شکل همان انسان اولی
درآید ؟ . و واضح است که هیچ مانعی ندارد و عقل انسانی بخوبی میتواند آنرا بپذیرد .

۳ - در سوره عنکبوت میفرماید: «اولم یروا کیف ینسئ الله الخلق» (آیه ۱۹)
یعنی : و مگر ملاحظه نمیکند که خدا آفرینش (انسان کنونی) را چگونه شروع نموده همینطور
او را خواهد برگردانید ، پس در آیه ۲۰ به رسول اکرم (ص) دستور میدهد که بفرماید بگو :
با اطراف زمین گردش کنید تا به بینید این آفرینش کنونی چگونه شروع شده است ! و در نتیجه

اعاده جهان و نشأه بعد از عجب یا غیر ممکن شمارید .

۴ - در سوره روم اعاده خلقت را آسانتر از اول معرفی نموده است (آیه ۲۲)

۵ - در سوره یس آیه ۲۸ ضمن داستان ای بن خالف (۱) که بیخیال خود ایرادندان -
شکنی نسبت به مسئله زنده شدن مردگان وارد ساخته بود ، ضمن یک جمله کوتاه با او پاسخ
قاطع داد و میگوید: «ونسی خلقه» یعنی این ایراد کننده که زنده شدن پس از مرگ را
بیاد انتقاد و استهزا گرفته است ؛ بیچاره ؛ خلقت کنونی خود را فراموش نموده است و الا
همین آفرینش اول بهترین دلیل بر امکان آفرینش دیگر و بارگشت بسوی حیات است .

۶ - در سوره واقعه میفرماید : «ولقد علمتم انشاء الاولی فلولا تذکرون (آیه ۲۲)
یعنی شما که با نشأه اولی آشنا شده‌اید چرا متوجه نمیشوید که زندگی دیگر نیز ممکن و قابل
قبول است ؟

پیشوای چهارم شیعیان امام زین العابدین (ع) میفرماید : «العجب کل العجب
لمن انکر انشاء الاخری و هو یری الاولی ؛ بسیار شگفت انگیز است حال آن
مردمیکه متفکر جهان دیگرند با اینکه این جهان را مشاهده میکنند .

البته فراموش نکرده‌اید که بحث ما فعلاً در این جهت است که امکان زنده شدن مردگان
و بررسی ملاحظه میکنیم ، البته راجع به وقوع آن بعداً صحبت خواهد شد .

۱ - شرح این داستان را در پاسخ ایرادات بر ما ذکر میکنیم .

پنج خصلت

حضرت صادق (ع) فرمودند : « هر کس پنج خصلت را نتوانسته

باشد از زندگی با او بهر ای بدست نمیآید : دیانت ، عقل ، حیا ،

اخلاق خوب ، و ادب . (نقل از خصال صدوق)

حضرت امیر المؤمنین (ع) فرمودند : هیچ میرانی در

فضیلت بجایه ادب نمیرسد .

(نقل از نهج البلاغه)